

C255 – ECO31

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

22 mei 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over innovatief ondernemen	1
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het voortgangsrapport van het Vlaams Innovatiebeleidsplan	3
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Interministerieel Comité voor de Distributie	4

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over innovatief ondernemen

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, innovatie speelt een bepalende factor in onze huidige kenniseconomie. Om ondernemingen aan te zetten te investeren in innovatie, moet hun kennis en creativiteit op een afdoende manier beschermd kunnen worden. Deze bescherming is voor kmo's evenwel nog veel te weinig toegankelijk.

Naar aanleiding van 25 jaar Flanders Technology International (FTI) werd uitdrukkelijk gepleit voor bijkomende inspanningen op het vlak van innovatie bij kmo's. We weten dat u persoonlijk – terecht – een grote voorstander bent van verdere innovatie en creatieve acties, om zodoende een specifieke niche te creëren waardoor we ons als Vlamingen kunnen profileren. U stelde tijdens 25 jaar FTI trouwens: “Zonder de k van kassa genereer je geen geld om te blijven innoveren.” Volgens de gedelegeerd bestuurder van UNIZO, Karel Van Eetvelt, zal de marktgerichte en innovatieve wijze waarop kmo's zich verder profileren, belangrijk zijn in de toekomst.

Volgens UNIZO moet er een Intellectual Property of IP-scan komen, waarbij kmo's kosteloos een scan kunnen laten maken van alle aspecten van de intellectuele eigendom van hun onderneming zoals producten, technologie, licenties, octrooien, merkbescherming en geheimhouding. Deze doorlichting moet aangeven waar de mogelijkheden en bedreigingen voor de kmo's op het vlak van intellectuele eigendom liggen. Maar koken kost geld en iedereen weet dat gratis niet bestaat.

Momenteel bestaat voor kmo's al de mogelijkheid om innovatiestudies en innovatie-audits te laten uitvoeren door het IWT en RIS-adviseurs (adviseurs voor regionale innovatiestimulering). Deze initiatieven worden ondersteund vanuit de Vlaamse overheid. Ze zijn meestal enkel gericht op productiegerichte kmo's en beogen vaak begeleiding bij concrete innovatieprocessen. De IP-scan die UNIZO voorstelt, heeft een bredere doelgroep en beoogt alle kmo's, ook bijvoorbeeld distributieondernemingen.

Om het bewustzijn van ondernemingen betreffende intellectuele eigendom te verhogen zou, nog steeds volgens UNIZO, jaarlijks een IP Award kunnen worden uitgereikt. Hiervoor komen dan kmo's in aanmerking

die een creatief en origineel idee of concept concreet hebben uitgewerkt en verwezenlijkt en die hiervoor een intellectueel eigendomsrecht verkregen hebben. De organisatie wil hierover met u overleggen.

Verder pleit UNIZO nog voor één gemeenschaps-octrooi in plaats van het huidige Europees octrooiverdrag. Momenteel moet een kmo voor elk EU-land waar het octrooi moet gelden, een nieuwe octrooiaanvraag indienen, met alle vertaalkosten van dien. De procedures inzake het gemeenschaps-octrooi moeten in de eerste plaats transparant, betaalbaar en toegankelijk gemaakt worden voor kmo's. Meer concreet zou het gebruik van een groot aantal talen op het niveau van het Europees Octrooibureau de kosten aanzienlijk verhogen. Het aantal werktalen moet daarom tot een minimum herleid worden. Dit moet de kosten beheersen en bijgevolg de drempel voor kmo's verlagen.

Ten slotte moet het bestaan en het nut van het zogenaamde i-DEPOT beter verspreid worden. Bij een i-DEPOT wordt de creatiedatum en de ontwerper of auteur van het idee vastgelegd, om eventuele latere betwistingen daarover te kunnen weerleggen. Vooral voor kmo's vormt die mogelijkheid de ideale opstap naar volwaardige bescherming van intellectuele eigendom. Bovendien bedraagt de kostprijs hiervan slechts 45 euro.

Mevrouw de minister, wat is uw houding ten aanzien van het voorstel van een gratis innovatiescan voor kmo's? Is de IP Award een goed concept? Wat is uw standpunt ten aanzien van het invoeren van één gemeenschaps-octrooi in plaats van de huidige Europese octrooiverdragen? Kan de communicatie rond i-DEPOT verbeterd worden? Zijn er ter zake concrete pistes?

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mevrouw de minister, ik heb vorig jaar aan uw voorgangster een bijna gelijkaardige vraag gesteld, voornamelijk over de bescherming van de intellectuele eigendom voor de kmo's die steeds meer de weg naar China hebben gevonden, wetende dat in dat land een zeer grote kopieermanie bestaat. De overheid zou enige initiatieven nemen om die te beschermen. Ik vraag me af of er al iets is gebeurd om onze bedrijven te beschermen tegen de kopieermanie in China, die onze bedrijven in het gedrang brengt.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik wil me graag aansluiten bij de heer De Klerck, die enkele pertinente

vragen heeft gesteld. Ik heb het persbericht van UNIZO van vorige week erop nagelezen. Dat is sterk gelijklopend met de vraag van de heer De Klerck. Er worden duidelijke bekommernissen gesteld door UNIZO, de belangrijkste vertegenwoordiger van de kmo's in Vlaanderen.

In welke mate past dit in de algemene innovatiestrategie? Professor Soete heeft duidelijk de vinger op de wonde gelegd door te stellen dat er geen talloze nieuwe instrumenten moeten komen. Hij zei dat we een strategie moeten ontwikkelen en daar ook de kmo's bij moeten betrekken.

Mevrouw de minister, ik wil u dus duidelijk vragen hoe ver u staat met het globaliseren van de innovatiestrategie ten aanzien van de kmo's. In welke mate kunnen de suggesties van UNIZO daarin passen?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, het klopt dat ik in mijn antwoord zal doen wat we gezegd hebben. Het klopt ook dat het rapport-Soete een heel belangrijke basis blijft. Een van de grote kritieken, naast die over het al te provincialistische en moeilijke bereik voor innovatie bij kmo's, betrof de ingewikkeldheid van en de veelheid aan instrumenten. Dat werd opgegeven als een van de grootste pijnpunten. Ik zal blijven herhalen dat ik verschrikkelijk zuinig zal omgaan met alle mogelijke suggesties – want er komen er alle dagen – om extra instrumenten en nieuwe dingen te creëren. Van in het begin heb ik gezegd dat ik dat niet zal doen.

Ook in dit antwoord wil ik beginnen met de mededeling dat een nieuwe innovatiescan niet nodig is. We kunnen immers bogen op de innovatieaudit die vandaag wordt aangeboden en wordt uitgevoerd door de RIS-adviseurs. De werking van de RIS-adviseurs wordt trouwens niet beperkt tot productiegerichte kmo's, maar is inmiddels, in het licht van de verruiming die werd gevraagd, ook van toepassing op dienstenactiviteiten. Ook in het rapport-Soete werd gesteld dat een verbreding, verruiming en verlenging nodig waren. De huidige verruiming naar de dienstenactiviteiten is terecht, maar naast de innovatieaudit ook een innovatiescan invoeren, heeft volgens mij geen zin.

Naast de innovatiescan werd ook gevraagd naar een andere tool: een tool om de IP-positie van een bedrijf door te lichten. Die tool is natuurlijk wat meer gefocust binnen innovatie dan echt op 'intellectual property'. Uiteraard is dit interessant. We bekijken de verschillende mogelijkheden, want de instrumenten moeten natuurlijk telkens weer worden geüpdatet, gemoderniseerd en aangepast. Er is het Franse model van IP-scan, maar er is ook een Deens model. Ze worden bekeken in het licht van de noden van de Vlaamse kmo en worden, indien mogelijk, aangepast.

De bedoeling moet zijn dat een door de overheid gesteunde maatregel in ieder geval gericht is op bewustwording en ook op een minimale kennisopbouw inzake IP bij de kmo-ondernemer, zodat hij zicht krijgt op de IP-gerelateerde mogelijkheden voor zijn bedrijf, maar dat hij ook weet bij welk soort deskundige hij hiervoor terecht kan. Een maatregel die zou bestaan uit het financieren van een eenmalige oefening, zonder dat er een beklijvend inzicht komt in de businessaspecten van 'intellectual property', is natuurlijk uit den boze.

Wat hebben we tot nu toe gedaan? Ondertussen werd vorm gegeven aan een pool van IP-trainers in het kader van een Europees project 'IP for Innovation'. Nu wordt bekeken hoe er in het verlengde van dit project een netwerk kan zijn om de begeleiding van de IP-activiteiten op zich te nemen.

Er werd ook gevraagd naar de IP Award. Naast de vele instrumenten zijn er ook al veel awards in Vlaanderen. Het is niet onze taak om nog een award te creëren. Dat neemt niet weg dat er in het kader van EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) en van andere programma's, nogal wat calls zijn waarbij het middenveld projecten kan indienen.

U vroeg ook naar het gemeenschapsoctrooi. Het is evident dat wij een groot voorstander zijn van het gemeenschapsoctrooi. Volgens ons moet het er zo snel mogelijk komen. Wij willen er wel over waken dat de kostprijs van het gemeenschapsoctrooi significant lager is dan die van de Europese octrooien die in het huidige systeem moeten worden aangevraagd.

De kostprijs is heel nauw gerelateerd aan de vertaaldiensten. Net zoals bij de aanbeveling van het rapport-Soete over de taal voor hogere opleidingen, bachelors en masters, zitten we jammer genoeg ook hier binnen Vlaanderen, en zelfs binnen de meerderheid, met een af en toe wat provincialistische benadering van de omgang met taal binnen de kenniseconomie. Dit is een pijnpunt, want men is heel defensief en heel provincialistisch, men heeft ter zake heel veel schroom en men is niet bereid om dit standpunt voor een stuk op te geven. Daardoor blijven we met heel dure vertaalkosten zitten. Voor het verder ontwikkelen van onze kenniseconomie is het cruciaal dat we in Vlaanderen aanvaarden dat de lingua franca van de kenniseconomie, of het nu gaat om masteropleidingen of om octrooiaanvragen, het Engels is. Dat zou een enorme kostenbesparing opleveren, zowel voor de bedrijven als voor de universiteiten. Het zou de efficiëntie vergroten. Het zou heel wat voordelen bieden. Ik heb meer dan duidelijk gemaakt wat mijn standpunt is ter zake, maar jammer genoeg wordt daar in Vlaanderen nog zeer provincialistisch mee omgegaan.

Dan is er de communicatie over het i-DEPOT. Ik wil dat echter verruimen tot andere types van intellectuele

eigendomsrechten, zoals de geheimhoudingsstrategie. Ter zake kan er inderdaad nog beter worden gecommuniceerd. Het is belangrijk dat het i-DEPOT juist wordt begrepen en geschetst in het geheel van voorhanden zijnde IP-instrumenten, zo niet wordt de negatieve sfeer die af en toe rond IP hangt alleen maar geaccumuleerd. Onlangs heeft het IWT wel een breed toegankelijk werk gepubliceerd, met de welluidende titel 'Ons patentboekje', dat ook digitaal kan worden geraadpleegd op de IWT-website. De belangrijkste doelstelling van deze publicatie was de principieel negatieve, afwijzende houding van de kmo-ondernemer tegenover IP om te buigen in interesse en een begin van actie op het vlak van intellectuele eigendomsrechten. Het is echter zeker wenselijk dat bijkomende vulgariserende publicaties met betrekking tot IP-aspecten en -instrumenten zouden volgen. Ik weet niet of de leden dat boekje van het IWT hebben gezien. Op een heel laagdrempelige wijze maakt het kmo's duidelijk wat nu precies IP is. Daarbij worden een aantal begrippen uitgelegd. Ik vind het een voortreffelijke publicatie, als begin van laagdrempelige communicatie ten behoeve van kmo's.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten inderdaad zuinig zijn met instrumenten. Er komen er immers nogal wat op ons af. Ik ben het dus met u eens: er is een zekere stroomlijning nodig. Dat moet in bepaalde banen worden geleid. Het is ook belangrijk dat we daarover communiceren. Dan kom ik tot uw laatste punt. Een kmo'er is een duizendpoot, hopelijk een creatieve duizendpoot. Hij moet van vele markten thuis zijn, zoals leefmilieu, ruimtelijke ordening, financiën, marketing. Het is niet evident dit te combineren in één persoon of een paar personen. Ter zake zouden we inderdaad bijkomende inspanningen kunnen doen. Het verheugt me dan ook dat u het terecht vindt daarmee door te gaan.

Dat project van die IP-trainers was inderdaad een Europees proefproject. Daar vallen interessante conclusies uit te trekken. Het verheugt me dan ook dat u het idee steunt om dat te verruimen naar diverse sectoren. Wat men daar heeft gedaan, is natuurlijk heel specifiek. Maar nogmaals, het lijkt me niet onbelangrijk om de conclusies daarvan mee in overweging te nemen bij de diverse initiatieven die u in de toekomst wilt uitbouwen.

Wat dat gemeenschapsoctrooi betreft, is er inderdaad een beetje sprake van een kerktorenmentaliteit. Mensen zijn niet bereid om hun inzichten ter zake te verruimen. Het is evident dat het Engels daar de voertaal zou moeten zijn. Misschien is dat voor mij evident, maar voor heel wat mensen is het nog niet zo evident. Er is nog wat werk aan de winkel om dat te verruimen.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mevrouw de minister, ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag.

Minister Patricia Ceysens: U moet natuurlijk vragen stellen waarop ik in het kader van deze vraag een antwoord kan geven. U vraagt me wat ik eraan ga doen dat men in China kopieert. We helpen onze kmo's hun kennis op te bouwen. We ondersteunen hen zodat ze weten wat intellectuele eigendomsrechten inhouden en hoe ze die kunnen verwerven. Dat is het bestek van deze vraag. Als mensen eenmaal intellectuele eigendomsrechten hebben, dan is het de bedoeling dat die wereldwijd worden afgedwongen. Daarom is het belangrijk te weten wat mensen waar beschermt. Dat afdwingen is natuurlijk een hele opgave voor kmo's. Zelf heb ik tien jaar in de advocatuur heel wat zaken met betrekking tot intellectuele eigendomsrechten behartigd. In het bestek van deze vraag heb ik duidelijk gemaakt hoe we kmo's de weg wijzen naar bescherming. De vraag hoe er dan daadwerkelijk wordt gezorgd voor bescherming tegen namaak in China, hoort thuis in een ander bestek. Dan treden er andere dingen in werking.

De heer John Vrancken: De Vlaamse overheid zou beschermend of helpend gaan optreden ter zake. Vorig jaar werd gesteld dat er een of ander instrument zou worden uitgewerkt om de kmo's daarin bij te staan, zodat ze internationaalrechtelijk kunnen optreden. Dat heb ik onthouden uit het antwoord van uw collega.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het voortgangsrapport van het Vlaams Innovatiebeleidsplan

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het Vlaams Innovatiebeleidsplan is enkele jaren geleden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het schuift een negental krachtlijnen naar voren voor een horizontaal innovatiebeleid. Mevrouw de minister, dat laatste hoort u graag: het gaat over een beleid dat wordt gevoerd voor heel de economische sector in Vlaanderen. Innovatie moet een integraal deel uitmaken van het beleidskader in die diverse beleidsdomeinen.

Bij de goedkeuring van dat plan heeft de regering ook de goede beslissing genomen regelmatig een voortgangsrapport over de implementatie ervan bekend te

maken en ook voor te leggen aan de regering en aan deze commissie. U hebt eind 2007 in uw beleidsbrief aangekondigd dat dat rapport begin 2008 zou worden voorgelegd aan de regering. Is dat voortgangsrapport ondertussen afgewerkt? Zo ja, wat zijn de belangrijkste bevindingen van dat rapport? Is er op basis van dat rapport een bijsturing van het beleid nodig?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, het klopt dat op 9 december 2005 op voordracht van mijn voorgangster het innovatiebeleidsplan werd goedgekeurd door de regering. Ik heb inderdaad in mijn beleidsbrief ook gesteld dat in 2008 een eerste voortgangsrapport zou worden meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Het rapport is in voorbereiding en ik heb beslist om het samen met de nota 'innovatief aanbesteden', die nu wordt afgerond, aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

Waarom de koppeling met het innovatief aanbesteden? U hebt terecht verwezen naar de negen krachtlijnen van de geïntegreerde aanpak, zoals het aan het werk zetten van meer onderzoekers, het hanteren van innovatie als hefboom voor duurzame ontwikkeling of het innovatief omgaan met de zorg. Zo zijn er negen pijlers. Innovatief aanbesteden is het belangrijkste instrument om ervoor te zorgen dat je ook horizontaal innovatie kunt stimuleren.

Daarom zullen we het voortgangsrapport samen met de nota 'innovatief aanbesteden' aan de regering overmaken om die integrale aanpak regeringsbreed en over alle beleidsdomeinen heen te kunnen brengen. Dat zal nog deze lente gebeuren.

De heer Koen Van den Heuvel: Kunt u al krachtlijnen of hoofdpunten meedelen?

Minister Patricia Ceysens: Een aantal elementen zijn al bekend. In de zorg is er bijvoorbeeld de studiedag geweest van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid over innovatie in gezondheid en welzijn. Naast het hebben van een plan, komt het erop aan het te doen bij de aanbesteding. Dat is de koppeling van de woorden aan de daden.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik zal de dagbladen goed in het oog houden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Interministerieel Comité voor de Distributie

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in het kader van de IKEA-wetgeving moet een sociaaleconomische vergunning afgeleverd worden door de gemeenten bij grote handelsvestigingen van meer dan 400 vierkante meter. Indien de ruimte groter is dan 1000 vierkante meter, moet de gemeente advies inwinnen bij het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie (NSECD). Het advies van de gemeente kan worden aangevochten bij het Interministerieel Comité voor de Distributie (ICD), waarin de Vlaamse minister van Economie vertegenwoordigd is.

Vorige week heeft het ICD de weg geopend naar een nieuwe groothandelsvestiging, namelijk Carrefour, te Menen. Het comité besliste toch een vergunning toe te kennen, hoewel de gemeente en het NSECD een negatief advies hadden gegeven.

Menen is geen individueel geval. We zien gelijkaardige situaties bij Mediamarkt te Schoten, Mediamarkt te Roeselare, Champion te Asse, Vanden Borre te Ronse enzovoort. Steeds opnieuw gaven gemeente en NSECD een negatief advies maar het ICD verwierp hun bezwaren.

Gemeenten doen heel wat inspanningen om hun handelskernen op te waarderen. In deze commissie zei u onlangs nog dat dit geen argument mag zijn om nieuwe initiatieven te weigeren. Maar een beslissing om een groothandelsvestiging niet toe te staan, wordt vaak ingegeven door meer dan alleen maar economische belangen. Uiteraard is de leefbaarheid van de onderneming een belangrijk punt, maar gemeenten moeten ook rekening houden met de mobiliteit en de ruimtelijke ordening. Als ik de beslissingen van het ICD bekijk, lijkt het vaak alsof er geen rekening wordt gehouden met de argumenten van de gemeenten en het NSECD.

Mevrouw de minister, hoeveel zaken werden de laatste vier jaar door het ICD behandeld? In hoeveel zaken werd een negatief advies van de gemeente en het NSECD gevolgd? Welke argumenten hanteert u om tot een besluit te komen in het ICD? Houdt het ICD rekening met de bezwaren van de gemeenten? Houdt het ICD ook rekening met niet-economische argumenten?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Het spijt ons dat de FOD Economie niet alle gevraagde informatie heeft kunnen leveren, maar we hebben wel een poging gedaan om u toch een cijfermatig overzicht te geven. Ik laat het aan de commissieleden uitdelen. Daarin kunt u zien dat in 2005 er van de dossiers behandeld op het interministerieel comité, 11 Vlaamse dossiers waren op een totaal van 19, in 2006 waren er 31 Vlaamse dossiers op een totaal van 45, in 2007 waren er 24 Vlaamse dossiers op een totaal van 35 en in 2008 waren er 9 Vlaamse

dossiers op een totaal van 17. Er is ook een lijst van de beslissingen van het comité bij negatieve beslissing van de gemeente. In 2005 weigerde het comité 3 maal een sociaaleconomische vergunning te verlenen bij 11 negatieve gemeentebeslissingen. In 27 percent van de gevallen werd dus de negatieve beslissing van de gemeente gevolgd. In 2006 weigerde het comité 17 keer een sociaaleconomische vergunning te verlenen, bij 30 negatieve gemeentebeslissingen, of 57 percent. In 2007 weigerde het comité 7 keer een sociaaleconomische vergunning bij 23 negatieve gemeentebeslissingen, of 30 percent. In 2008 weigerde het comité tot nu toe 7 keer een sociaaleconomische vergunning bij 13 negatieve gemeentebeslissingen, of 54 percent.

Er is ook een lijst van beslissingen bij negatieve beslissingen van de Vlaamse gemeenten. In 2005 weigerde het comité 2 maal een sociaaleconomische vergunning bij 8 negatieve gemeentebeslissingen. Dat betekent dat in 25 percent van de gevallen de negatieve beslissing werd gevolgd. In 2006 weigerde het comité 9 maal een sociaaleconomische vergunning bij 22 negatieve gemeentebeslissingen. In 41 percent van de gevallen werd de negatieve beslissing van de gemeente dus gevolgd. In 2007 weigerde het comité 6 keer een sociaaleconomische vergunning bij 21 negatieve beslissingen. In 29 percent van de gevallen werd dus een negatieve beslissing gevolgd. In 2008 verleende het comité tot nu toe vijf keer een sociaaleconomische vergunning bij negatieve gemeentebeslissingen.

U weet dat in dit comité vijf vertegenwoordigers zitten, maar wat met onze invalshoek bij het beoordelen? De wet van 13 augustus 2004 betreffende de vergunning van handelsvestigingen – gemakkelijksshalve wordt die de IKEA-wet genoemd – schrijft voor dat de projecten op vier criteria moeten worden beoordeeld: de ruimtelijke ligging van de handelsvestiging, de weerslag van het project op de bestaande handel, de belangen van de consument en de invloed van het project op de werkgelegenheid. De elementen die per criterium in overweging kunnen worden genomen, worden vernoemd in het koninklijk besluit van 28 februari 2005. De opsomming is niet exhaustief.

Ik zal nu in een algemene appreciatie de verschillende criteria bespreken. Hierbij zal ik wel als voorbeeld het dossier van GB Carrefour in Meneu gebruiken. Het eerste criterium is de ruimtelijke ligging van de handelsvestiging. De beoordeling hiervan moet los worden gezien van de stedenbouwkundige vergunning. De stedenbouwkundige vergunning is immers een Vlaamse bevoegdheid. De stedenbouwkundige aspecten kunnen dus niet worden gebruikt als argumenten bij de behandeling van de sociaaleconomische vergunning. Het spreekt voor zich dat het in de praktijk zeer moeilijk is om de ruimtelijke ligging los te zien van stedenbouwkundige aspecten. Veel gemeenten beroepen zich voor de

weigering op beleidsdocumenten, zoals ruimtelijke uitvoeringsplannen of bijzondere plannen van aanleg, terwijl dat strikt juridisch niet mag.

Mobiliteit is wel een belangrijke factor bij de beoordeling van een investeringsproject. Zo was er bij het dossier van Meneu initieel een mobiliteitsprobleem doordat de toelevering van GB Carrefour via een residentiële tuinwijk zou gebeuren, maar GB Carrefour heeft zich geëngageerd om zowel de toegang voor de consument als voor de toelevering niet via de tuinwijk te laten gebeuren.

Bovendien zal het project leiden tot hergebruik van leegstaande terreinen en panden, en fungeerde het handelsgebouw waarvan sprake, van 1974 tot 2006 reeds als supermarkt. Dit alles maakt dat het criterium van de ruimtelijke ligging gunstig geëvalueerd kon worden.

Het tweede criterium is de weerslag van het project op de bestaande handel. Dit criterium is vrij moeilijk na te gaan. Vaak wordt geschermd met allerlei studies, die meestal onderling nog wel eens durven te verschillen. Bovendien blijkt dit criterium achterhaald als gevolg van de Europese besluitvorming. Iedereen moet goed beseffen dat de Europese Dienstenrichtlijn stelt dat de toekenning van een vergunning niet meer kan gebeuren door een beoordeling van economische criteria. Meer precies mag de verlening van de vergunning niet afhankelijk worden gesteld van het bewijs dat er een economische behoefte of marktvraag bestaat. Hiernaast kan geen rekening worden gehouden met de mogelijke of actuele economische gevolgen van de activiteit. De beoordeling kan ook niet afhangen van de door de bevoegde instantie vastgestelde doelen van economische planning.

Ik kan het belang van de Dienstenrichtlijn hier niet voldoende benadrukken. Gisteren waren we trouwens op bezoek bij de World Trade Organisation in Genève. U weet dat daar het hele proces loopt rond de Doharonde over de vrijmaking en de vrijhandel van diensten. Ook daar is het nogmaals duidelijk geworden welk cruciaal belang we eraan moeten hechten om minstens al binnen Europa werk te maken van de Dienstenrichtlijn.

Hoewel de bestaande wetgeving, zoals bijvoorbeeld de bestaande IKEA-wet maar tegen het eind van 2009 gescreend moet worden en aangepast moet worden aan de Dienstenrichtlijn, mogen we niet vergeten dat die Dienstenrichtlijn nu al een volledige uitwerking heeft en voor alle nieuwe regelgevingen en administratieve rechtshandelingen geldt. Dit zou overigens kunnen betekenen dat het risico bestaat dat het niet-verlenen van vergunningen op basis van nationale regelgeving die met de Dienstenrichtlijn strijdig is, vatbaar zou zijn voor een aanvechting bij de Raad van State.

Om een beter zicht te krijgen op de mogelijke strijdigheid van de Vlaamse regelgeving met de Dienstenrichtlijn, heeft de Vlaamse Regering op 9 mei beslist om het gebruik van de dienstenimpacttoets als bewijsmethode aan te bevelen. Europa heeft er dus voor gekozen om geen economische argumenten te laten spelen bij een vergunningenbeleid en ook de gemeenten zullen hun beslissingen dus conform deze Europese Dienstenrichtlijn moeten nemen.

De gemeente Menen wou de vergunning weigeren om de volgende redenen: de markt vraag zou onvoldoende zijn, er werden bezwaarschriften ingediend door vier omliggende kleinhandelszaken en de gemeente wou zelf op zoek gaan naar een nieuwe investeerder. Minstens leken deze argumenten in te gaan tegen de dwingende bepalingen van de Dienstenrichtlijn. En ik denk, echt waar, collega's, dat iedereen in Vlaanderen goed moet beseffen dat de Dienstenrichtlijn er is, dat ze geldt en dat we ze zullen uitvoeren. Ook al voel ik dat er achterhoedegevechten zijn en dat men het er niet makkelijk mee heeft, toch zullen we de Dienstenrichtlijn implementeren. Iedereen in Vlaanderen zal er zich aan te houden hebben.

Het derde criterium is het belang van de consument. De inplanting van een nieuwe handelsvestiging zorgt voor een vergroting van de keuzemogelijkheden voor de consumenten. De concurrentie kan leiden tot lagere prijzen. Zoals reeds gesteld, moet vermeden worden dat een vergunning verleend of geweigerd wordt op basis van economische argumenten. Wat voor het ene geldt, geldt voor het andere, want er zijn natuurlijk altijd twee kanten aan die economische redenering, maar de Dienstenrichtlijn zegt dat dit niet meer kan.

De invloed van het project op de werkgelegenheid, is het vierde criterium. Bij dit criterium wordt gekeken naar het aantal gecreëerde arbeidsplaatsen en naar de kwaliteit van die arbeidsplaatsen. De meeste investeringsprojecten leiden op korte termijn tot een nettocreatie van arbeidsplaatsen. Bovendien gaat het vaak over arbeidsplaatsen die ingevuld kunnen worden door laaggeschoolden. Maar over dit criterium bestaat er eveneens een discussie over het al dan niet in strijd zijn met de Europese Dienstenrichtlijn.

Het project in Menen zal leiden tot een werkgelegenheidscreatie van vijf voltijdse en vijftien deeltijdse arbeidsplaatsen.

U vraagt of het comité rekening houdt met de bezwaren van de gemeente. Ik kan natuurlijk niet spreken in naam van de federale vertegenwoordigers binnen het Interministerieel Comité voor de Distributie, maar de argumenten en bezwaren van de gemeente werden door mij steeds afgewogen ten opzichte van de vier criteria.

U vraagt of het comité ook rekening houdt met niet-economische argumenten. Zoals daarnet uitgelegd, stelt

de Europese Dienstenrichtlijn dat er geen rekening gehouden kan worden met economische argumenten voor de verlening van de socio-economische vergunning. Ik verkies om in de mate van het mogelijke deze richtlijn reeds toe te passen bij de beroepsbehandeling van de socio-economische vergunningen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Het was zeker niet mijn bedoeling om het dossier-Menen hier aan te kaarten, maar omdat u dat wel deed, heb ik ter zake een paar opmerkingen.

Tot tweemaal toe hebben wij de argumenten van Carrefour volledig weerlegd. Voor de berekening van het beschikbare aantal vierkante meter voor de foodbranche had Carrefour totaal verkeerde cijfers gebruikt. Volgens de eerste berekening van Carrefour was er nog ruimte voor 3400 vierkante meter, maar er werd geen rekening gehouden met de uitbreiding van zowel Colruyt als Delhaize tijdens het afgelopen jaar. Wij hebben de berekening overgedaan en daaruit bleek dat er slechts ruimte was voor 300 vierkante meter. Deze weerlegging deden we op het eerste dossier.

Een bijkomend aspect is inderdaad de mobiliteit. Het was de bedoeling van Carrefour om via de tuinwijk binnen te rijden. Carrefour is zelfs nooit ter plaatse geweest, want het is onmogelijk om via die straat toegang te krijgen. Er werd dus een dossier opgesteld met twee totaal verkeerde argumenten. Wij hebben die weerlegd.

In beroep beweerde Carrefour dat 60 percent van de bevolking van Wervik de dagelijkse boodschappen in Menen komt kopen. Ook dat klopt helemaal niet. Wij hebben aan de hand van cijfers kunnen aantonen dat met moeite 1 percent van de dagelijkse goederen van mensen van Wervik in Menen worden aangekocht.

We hebben dit tot twee keer toe volledig weerlegd, maar toch worden onze argumenten zomaar aan de kant geschoven. In Menen voeren we een middenstandsbeleid waarbij we een gezonde mix proberen te maken tussen grootwarenhuizen, middenstand en buurtwinkels. Het bestaan van buurtwinkels vinden we heel belangrijk voor onze stad, onze gemeente, ook met het oog op de verenigingen. Soms gaat het om buurtwinkels die al generaties lang bestaan, maar met dergelijke argumenten wordt geen rekening gehouden. Wij hebben daar problemen mee.

De IKEA-wet geeft meer bevoegdheden aan de gemeenten, maar wanneer we ons beleid willen ijken aan de IKEA-wet en we stellen dat we een gezonde mix willen tussen buurtwinkels en grootwarenhuizen omdat

dit past in het beleid dat het schepencollege wil voeren, dan wordt daar geen rekening mee gehouden.

U hebt het ook over de werkgelegenheid en u vernoemt vijf voltijdse jobs op korte termijn. Als de winkel goed draait, kunnen het er op termijn inderdaad nog meer worden. Wij stellen daar echter tegenover dat de werkgelegenheid in de bestaande winkels zal verminderen. Ik heb al van een verantwoordelijke van Delhaize vernomen dat hij van plan was om extra mensen aan te nemen, maar dat hij dit niet zal doen wegens de komst van Carrefour. Aan de ene kant wordt er werkgelegenheid gecreëerd, maar aan de andere kant wordt extra werkgelegenheid in andere handelszaken tegengehouden. Er moet echt ook wel rekening worden gehouden met het verlies aan bestaande jobs.

U verwees ook naar de leegstand. Ook dat klopte niet in het dossier. Het gebouw stond niet leeg, er was een doehet-zelfzaak gevestigd. Het warenhuis heeft die zaak uitgekocht, maar de ruimte stond niet leeg.

Uit de cijfers die u hebt gegeven, blijkt dat in 2008 alle vijf dossiers toch een gunstig advies hebben gekregen, na een ongunstig advies van de gemeente. Er is wel degelijk een verschil tussen Wallonië en Vlaanderen. In Wallonië wordt het ongunstige advies van de gemeenten meer gevolgd, en in Vlaanderen blijkbaar niet. Vanwaar dat grote verschil?

Minister Patricia Ceysens: Dat heeft natuurlijk ook alles te maken met de vraag hoe men tegenover de Dienstenrichtlijn staat. U moet het volgende goed beseffen. Die richtlijn is er, en het is de taak van de Vlaamse overheid, en overigens ook van andere overheden, om die nu te implementeren. Dat geldt voor ons immers als wet. Nu kunt u achterhoedegevechten blijven voeren tegen die Dienstenrichtlijn, maar het is net die richtlijn en de vrijmaking van de diensten, net zoals bij de goederen, die een economisch groeipotentieel geeft. Ik ben daar gisteren een hele dag voor in Genève geweest. Ik ben er rotsvast van overtuigd dat die vrijmaking een enorm potentieel heeft om Europa nieuwe kansen op economische groei te geven. Op wereldvlak, binnen de Wereldhandelsorganisatie, zal dat nog verschrikkelijk moeilijk worden, maar binnen Europa hebben we daarvoor die Dienstenrichtlijn. Het is aan ons om die nu ook na te leven en te implementeren.

In uw dossier hebt u een aantal argumenten aangehaald om te staven dat dit niet klopt. Van de elementen die te maken hebben met het economische, met de marktbehoefte, hoeft u echter eigenlijk geen lijst meer te maken, want de Dienstenrichtlijn stelt dat die niet meer thuisshoren in zo'n vergunning. Het enige dat u eigenlijk nog kunt doen, is u richten op het ruimtelijke aspect. U haalde een mobiliteitselement aan. Daarop is er een ander voorstel gekomen van hun kant. U moet goed beseffen

dat de Dienstenrichtlijn ook voor de gemeenten geldt. Binnen de Vlaamse Regering ben ik de gangmaker van het proces van de Dienstenrichtlijn ten overstaan van de andere regeringsleden. Dat is verschrikkelijk moeilijk. Laten we eerlijk zijn: op heel wat plaatsen in Vlaanderen, net als in Wallonië, heeft men het verschrikkelijk moeilijk met die richtlijn. Dat kunt u uit de tabel aflezen. Ook bij de steden en de gemeenten, die tot onze bevoegdheid behoren, moeten we dat proces echt wel op gang trekken. We moeten overtuigen en duiding geven. Velen willen dit nog niet doen, omdat ze oordelen dat december 2009 nog ver is. Bij velen heerst de neiging dit op zijn beloop laten, tot ze met de rug tegen de muur staan. We volgen dit proces heel zorgvuldig. Het heeft ook juridische gevolgen. Daarom proberen we die Dienstenrichtlijn correct uit te voeren. Iedereen moet goed beseffen dat sommige criteria een afwegingsgrond kunnen zijn bij het geven van zo'n vergunning, maar dat er ook criteria zijn die niet meer kunnen worden ingebracht in een dergelijk dossier, omdat ze volgens de richtlijn niet meer relevant zijn en we evolueren naar een vrijmaking van de diensten.

Nogmaals, op lange termijn en alles in acht nemend, heeft Vlaanderen alle belang bij een vrijmaking van de diensten, en liefst zo snel mogelijk. We moeten dat proces offensief aanpakken. We mogen niet defensief en afwachtend zijn. We mogen geen achterhoedegevechten voeren. Dat zal ik alleszins niet doen. Wij gaan dat proces heel offensief voeren.

Mevrouw Martine Fournier: Dat gebeurt dan wel eenzijdig. Dat is zagezegd een nieuw element, maar zolang het dossier met die vier criteria, zoals de ruimtelijke ligging, de belangen van de consument en dergelijke, bestaat, gaan we ons als gemeente ook baseren op die argumenten.

Minister Patricia Ceysens: Maar ook gemeenten zijn vandaag verplicht de Dienstenrichtlijn te volgen. Dat is immers een hogere rechtsnorm.

Mevrouw Martine Fournier: In Wallonië wordt die dan nog niet zo gehanteerd.

Minister Patricia Ceysens: Ik voel me eerlijk gezegd niet verantwoordelijk voor wat Wallonië doet. Kijken we naar hoe Wallonië met het hele economische instrumentarium omgaat, dan zien we dat ze af en toe zweren bij andere concepten. Ik verwijs naar het debat dat ik regelmatig voer met minister Marcourt over subsidies en fiscaliteit. Hoe men het ook bekijkt, Vlaanderen is ter zake wel wat progressiever dan Vlaanderen.

Mevrouw Martine Fournier: Hoe ziet u dat in het licht van de regionalisering van de IKEA-wet? Dat zal dan totaal worden hervormd.

Minister Patricia Ceysens: Als die regionalisering gebeurt, dan komt dat inderdaad bij ons terecht.

De heer Eric Van Rompuy: Ik geloof niet dat dat in het eerste pakket zat.

Mevrouw Martine Fournier: Het maakt deel uit van het eerste pakket.

Minister Patricia Ceysens: Het is een borrelnootje.

De heer Louis Bril: Of dit nu deel uitmaakt van het eerste of het tweede pakket, dat komt op hetzelfde neer.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Bril, niet denigrerend doen over dat eerste pakket.

De voorzitter: De heer Bril heeft het woord.

De heer Louis Bril: Mevrouw de minister, ik kan begrijpen dat de Vlaamse Regering de Europese Dienstenrichtlijn moet volgen. Ik kan niet anders. Het moet me echter van het hart dat ik daar als liberaal mijn bedenkingen bij heb. Die Europese richtlijnen zijn niet alleen-zaligmakend: kijken we maar naar de liberalisering van de energiesector. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat voor de zoveelste maal het lobbywerk van de grote bedrijven en de grote ketens bij de Europese Commissie het duidelijk gehaald heeft. Ik heb trouwens ook bewijzen ter zake. Ik ben daar zeker van.

Er mag geen rekening worden gehouden met economische factoren. Dan gaat het ook over tewerkstelling in die grote ketens. Nemen we het voorbeeld van Moeskroen. Er was die tewerkstelling van vijf voltijdse krachten. In de omgeving zijn er echter kleine handelszaken, die zullen verdwijnen. Dat is niet moeilijk, als die grote ketens een prijzenslag organiseren

Minister Patricia Ceysens: Dat is een erg defensieve houding.

De heer Louis Bril: Ik geef toe dat u niet anders kunt en dat de Vlaamse Regering niet anders kan.

Minister Patricia Ceysens: Ik wil ook niet anders.

De heer Louis Bril: Mijn houding is niet negatief of fatalistisch. De liberalisering van de energiesector is een voorbeeld. Ik constateer dat er wordt gekeken naar de zogenaamde tewerkstelling in de grote ketens. Daar is inderdaad tewerkstelling, maar heel wat kleine handelszaken zullen verdwijnen, en daarmee ook die tewerkstelling. Ik vind het jammer dat we niets kunnen doen tegen die Europese moloch. Die verdedigt zozegged de consument, maar eigenlijk verdedigt hij heel wat andere belangen, via lobbying. We weten wel waarover het gaat.

Ik kan Menen en de andere gemeenten maar één raad geven. Ze moeten zich vooral richten op het probleem van de mobiliteit. Ze moeten geen achterhoedegevecht voeren. Ik heb echter bedenkingen bij die Europese richtlijnen, die inderdaad gelden als wetten in de diverse aangesloten landen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Dit is een heel moeilijk onderwerp. We mogen enerzijds niet blind zijn voor de ontwikkelingen in de wereld rond ons. We moeten proberen daar het beste van te maken. In die zin begrijp ik het standpunt van de minister. Anderzijds moeten we proberen te vermijden op twee gedachten te hinken. Enerzijds zegt de minister dat we de Dienstenrichtlijn strikt en anticiperend moeten volgen. Daar zijn argumenten voor te vinden. Anderzijds is er een beleidsplan ontwikkeld om de dorpskernen te herwaarderen en de buurtwinkels te ondersteunen. Dan boet de overheid enigszins aan geloofwaardigheid in.

Dan moet daar door de regering of de minister duidelijkheid geschapen worden. Als men enerzijds zegt dat de Dienstenrichtlijn strikt moet worden gevolgd, en anderzijds een beleid ontwikkelt dat stelt dat de buurtwinkel absoluut zijn plaats moet hebben, dan wil men eigenlijk van twee walletjes eten. Het concept van de buurtwinkel moet niet worden verengd tot een klein winkeltje op het platteland, ver van elke kern. In Vlaanderen kennen we dat trouwens niet, in tegenstelling tot grotere landen als Frankrijk en Duitsland.

Hoe ziet u dat evenwicht, mevrouw de minister, tussen de aanvragen van grotere distributiebedrijven en de plaats van de buurtwinkel?

Enerzijds maakt u er zich gemakkelijk van af door te zeggen dat we die nieuwe ontwikkelingen niet kunnen worden tegenhouden in een Europese context. Anderzijds heeft deze regering ook altijd gezegd dat we moeten proberen de buurtwinkel, als het hart van onze Vlaamse leefgemeenschappen, te begeleiden en ook daar het aanbod te innoveren. Hoe kijkt u tegen dat evenwicht aan, om dat segment van de markt voldoende innovatieve groeikansen te geven?

Minister Patricia Ceysens: Economie is natuurlijk altijd een proces van creatieve destructie. Er zijn dingen die komen, er zijn dingen die gaan. De politiek heeft vaak de neiging om zich zorgen te maken over wat er verdwijnt, en ziet niet altijd wat er op andere plaatsen bijkomt. In het kader van de vrijmaking van de diensten heeft Vlaanderen er enorm veel bij te winnen dat die Dienstenrichtlijn binnen Europa correct wordt geïmplementeerd.

Ik kan wel begrip opbrengen voor de achterhoedegevechten, maar in het verleden hebben we die al heel

vaak gehad met nieuwe dingen. De eerste keer dat er bijvoorbeeld vrij verkeer van goederen werd ingevoerd, schrokken de mensen en waren ze bang dat alles zou veranderen en nooit meer hetzelfde zou zijn. Met zo'n negatieve, defensieve houding kun je natuurlijk geen vooruitgang boeken.

Ik geloof in creatieve destructie. Dingen zullen verdwijnen, andere zullen komen. Ideologisch heb ik het iets gemakkelijker om vertrouwen te hebben in een vrije, open markt. We zijn gisteren naar het World Economic Forum en de World Trade Organisation in Genève geweest. U zou daar met de commissie ook eens naartoe moeten om u te laten onderdompelen in de voordelen van de vrije handel. Het is spectaculair wat dat voor de wereld betekent en hoe dat de welvaart en het welzijn van heel wat mensen heeft doen toenemen.

Men stelt het hier vaak voor als een kwestie van moeten, maar ik wil die vrijmaking ook absoluut hebben. Aan elke ambitie zijn er natuurlijk een aantal consequenties verbonden. In dit geval is de consequentie dat wij dit economisch zelf niet meer kunnen plannen. We moeten stoppen met studies over hoe we bepaalde problemen van vraag en aanbod kunnen bijsturen of wegwerken. Als overheid kunnen we dat ook niet goed, want dan beginnen we vorm te geven aan een soort planeconomie. En daar huiver ik van.

Dat betekent echter geenszins dat er geen plaats is voor kleinhandel. Iedereen van u zal voorbeelden kennen van bijzonder creatieve kleinhandelaars die perfect wisten waar hun roeping lag – in een betere dienstverlening, een beter pakket, een hogere kwaliteit enzovoort.

Als ik de regionale pagina's van de dagbladen lees, zie ik creatieve kleinhandelaars die op een ontzettend innovatieve manier inspelen op bij de consument wijzigende patronen, de wijzigende samenstelling van gezinnen, wijzigende omstandigheden enzovoort. Dat wordt dan blijkbaar niet onder 'innovatie' gecatalogiseerd, maar toch gaan ook zij hun eigen weg in dat proces van creatieve destructie.

Om die reden heb ik bewondering voor al die kleinhandelaars die daar vandaag spontaan mee omspringen. Dat is vandaag ook precies de kunst van het ondernemen. Sommigen zijn daar zeer bedreven in en zien in elke verandering een opportuniteit, zonder dat wij hun dat als overheid moeten vertellen. We kennen ze allemaal, de kleinhandelaars die zich elke dag aanpassen en opportuniteiten zien, en niet elke verandering als een bedreiging zien. Dat is het fundamentele verschil: zie je een verandering als een bedreiging of als een opportuniteit?

Dat betekent zeker niet dat we als overheid niets moeten doen. Heel wat gemeentebesturen proberen iets te doen door in hun handelskernen festiviteiten te organiseren,

door ervoor te zorgen dat het parkeerbeleid goed zit enzovoort. Ik kan u natuurlijk ook een aantal gemeenten noemen die het ook op dat vlak laten afweten. De overheid moet het dan zagezegd allemaal oplossen, terwijl zij er niet eens voor zorgen dat er geparkeerd kan worden.

Ik zeg niet dat we als Vlaamse overheid helemaal niets doen. We hebben het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente'. Er is een oproep geweest, maar de respons was niet zo heel groot. We gaan dat voortzetten en bekijken hoe we nog beter kunnen inspelen op de innovatieve concepten voor kleinhandel. We steunen daarnaast natuurlijk ook de kunst van het ondernemerschap. We willen ondernemers niet betuttelen, want dat werkt niet. We gaan het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' dus voortzetten. Je hebt daar allerlei zaken rond city marketing en zo meer.

Iedereen in Vlaanderen moet goed beseffen dat de Dienstenrichtlijn er is en dat ze niet meer weggaat. We gaan die ook uitvoeren. De richtlijn geldt bovendien niet alleen voor de Vlaamse overheid, maar ook voor de steden en gemeenten.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik heb in mijn tussenkomst de Europese Dienstenrichtlijn niet in vraag gesteld. Het was uw liberale collega Louis Bril die daar kritische bedenkingen bij had.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer Van den Heuvel, ik kan ook uit uw fractie een aantal mensen opnoemen. Maar er is natuurlijk overal wat achterdocht.

Mevrouw Fournier, in de concrete beslissing was het vier tegen één, en ook Werk was overtuigd.

Mevrouw Martine Fournier: Toch blijf ik met een wrang gevoel zitten.

U zegt dat u de oproep opnieuw zult lanceren. Is dat de oproep van toenmalig minister Moerman? Er is in deze commissie al eens gevraagd of u die oproep zou herhalen, en u zei toen dat u dat niet zou doen.

Minister Patricia Ceysens: Het project 'Ondernemingsvriendelijke gemeente' wordt voortgezet.

Mevrouw Martine Fournier: Maar de projectoproep van minister Moerman gaat u niet opnieuw lanceren?

Minister Patricia Ceysens: Ik heb de evaluatie van die projectgroep hier eens voorgesteld. Dat was bijzonder mager. De oproep wordt niet opnieuw gelanceerd, maar het project, met onder andere UNIZO en Voka, wordt wel voortgezet.

Mevrouw Martine Fournier: Ik wil ook nog even terugkomen op de buurtwinkels. Ik weet dat een

buurtwinkel grote troeven in handen heeft wat service betreft, maar het is wel zo dat het aantal buurtwinkels de laatste jaren met meer dan 30 percent afgenomen is. Het is voor al die kleine ondernemers dus niet evident om te zeggen dat ze hun eigen weg gaan. Vooral als er op 50 meter van een kruidenierwinkel een mastodont van een Carrefour komt, weet ik niet hoe die winkel kan blijven bestaan.

Er is inderdaad sprake van een prijzenslag. U hebt dat ook aangehaald als een van de criteria voor de consument. Voor de consument is het inderdaad goed dat de prijzen dalen, maar die buurtwinkel mag binnen de twee jaar wel de deuren sluiten.

Minister Patricia Ceysens: Er is ook een evolutie waarbij de grote winkels opnieuw meer buurtwinkels worden.

Mevrouw Martine Fournier: U bedoelt de kleinere vestigingen. Dat is niet zo in het geval van Mene, waar een winkel komt van meer dan 1200 vierkante meter. Op 50 meter is er een kruidenierswinkeltje, op 100 meter zijn er een beenhouwer en een bakker. Ik weet niet of die mensen over twee jaar hun zaak nog zullen hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.